

ЗАКОН ЗА ЛОВСТВОТО

(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 26/09, 136/11, 1/12, 69/13, 164/13, 187/13, 33/15, 147/15, 193/15 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 150/21, 283/21 и 91/23)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат одгледувањето, заштитата, ловењето и користењето на дивечот и неговите делови.

Член 2

Дивечот е во државна сопственост и како добро од општ интерес за Република Северна Македонија ужива посебна заштита на начин и под услови утврдени со овој закон и Законот за заштита на природата.

Член 3

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Дивеч се одредени видови на животни и птици кои живеат слободно во природата или во оградени површини во кои интензивно се одгледуваат, размножуваат, заштитуваат и ловат;
2. Ловство е одгледувањето, заштитата, ловењето и користењето на дивечот и неговите делови;
3. Ловостој е временски период за одредени видови дивеч за кои е забрането ловење во ловиштето;

4. Ловиште е определена површина на земјиште и води што претставува природна целина и во која постојат услови за траен опстанок, одгледување, заштита, ловење и користење на дивеч;

5. Отворено ловиште е ловиште во кое е овозможено непречено движење на дивечот од едно ловиште во друго;

6. Оградено ловиште е ловиште кое е оградено со природни препреки (широки водотеци, езерски површини, високи планински сртови), или вештачки препреки (огради) кои ја спречуваат или намалуваат можноста дивечот да ја напушти таа површина;

6-а. Ловиште со посебна намена е ловиште кое е наменето за спроведување на посебни мерки на стопанисување со дивечот со цел за зачувување и развој на дивечот и неговите станишта;

7. Ловно-технички објекти се објекти кои служат за одгледување, заштита и користење на дивечот и се: засолништа за дивеч, поила, калишта, хранилишта, складишта за храна, солишта, ловки, чеки, набљудувачници за дивеч, најразлични типови на огради и објекти за сместување;

8. Концесија е право на користење на дивечот во ловиштето;

9. Концесионер на дивечот во ловиштето е домашно или странско правно лице кое од страна на Владата на Република Северна Македонија добило концесија на дивечот во ловиштето;

10. Општа ловностопанска основа е плански документ за период од 20 години кој го донесува Собранието на Република Северна Македонија и се однесува за целата територија на Република Северна Македонија и содржи податоци за: развој на ловството, сегашна состојба на ловството, востановени ловишта, досегашни стопанисувачи со ловиштата, природни карактеристики во однос на опстанокот и развојот на дивечот (орографски, геолошки, педолошки, хидрографски услови, клима, вегетација, демографски и урбанистички карактеристики), видови на дивеч и распространетост, ловностопански подрачја, сегашна бројна состојба, одгледување и заштита на дивечот, можности за формирање на државни ловишта, уредување на ловишта, заштитни мерки, штети од дивеч и врз дивеч, здравствена состојба на дивечот, одгледување и заштита на дивечот, економско финансиски показатели, цели на стопанисување и научно-истражувачки кадри во ловството;

11. Посебна ловностопанска основа е плански документ за период од десет години кој го донесува Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за секое ловиште посебно во кој се содржани податоци за: граници, структура, намена и пристапност на ловиштето, природни услови, бројна состојба, ловнотехнички објекти, реонирање и бонитирање на ловиштето, анализа на сегашната и споредба на нормалната состојба на дивечот, временски период за постигнување на нормалната бројна состојба на дивечот, прираст на популациите на дивечот, одгледно-заштитни мерки, уреденост на ловиштето, приходи и расходи;

11-а. Ловностопански период е период од десет години кој е поврзан со важноста на Посебната ловностопанска основа за секое ловиште посебно;

12. Ловочувар е униформирано лице, овластено од концесионерот на дивечот во ловиштето, вооружено со соодветно оружје, кое поседува легитимација за ловочувар и има овластувања утврдени со овој закон;

13. Ловен инспектор е лице задолжено за надзор над спроведување на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон;

14. Ловење дивеч е барање, причекување, набљудување, следење, застрел и фаќање на жив дивеч, како и собирање на јајца од пердувест дивеч, пцовисан дивеч и негови делови, опаднато роговје, кожи и крзна;

15. Користење дивеч и негови делови е користење на месо од дивеч, рогови, роговје, кожи и крзно;

16. Ловечки трофеи се делови од дивеч кои се оценуваат согласно со меѓународните стандарди усвоени со договор кој го ратификувала Република Северна Македонија и за кои се издава трофеен лист;

17. Алохтони видови дивеч се нови видови дивеч кои не постојат во екосистемот на Република Северна Македонија;

18. Главни ловностопански видови се срна, обичен елен, дива свиња, зајак, полска еребица, еребица камењарка и фазан и

19. Ловна година е временски период од 1 април во тековната година до 31 март во наредната година во кој се вршат сите активности за ловење и користење на дивечот, водење на евиденција и изготвување на плански документи.

Член 4

Дивечот се одгледува, заштитува, лови и користи во ловиште според посебна ловностопанска основа.

II. ВИДОВИ НА ЖИВОТНИ И ПТИЦИ

Член 5

Под дивеч, во смисла на овој закон, се подразбираат следниве видови животни и птици:

ЦИЦАЧИ:

а) крупен

- 1) обичен елен (*Cervus elaphus* L.);
- 2) елен лопатар (*Dama dama* L.);
- 3) срна (*Capreolus capreolus* L.);
- 4) дивокоса (*Rupicapra rupicapra* L.);
- 5) муфлон (*Ovis musimon* Schreb.);
- 6) мечка (*Ursus arctos* L.);
- 7) дива свиња (*Sus scrofa* L.);
- 8) рис (*Lynx lynx* L.);
- 9) волк (*Canis lupus* L.) и
- 10) чакал (*Canis aureus* L.) и

б) ситен

- 11) зајак (*Lepus europaeus* Pall.);
- 12) верверица (*Sciurus vulgaris* L.);
- 13) бизамски глушец (*Fiber zibethicus* L.);
- 14) полв (*Glis glis* L.);
- 15) стоболка (*Citellus citellus* L.);

- 16) видра (*Lutra lutra* L.);
- 17) лисица (*Vulpes vulpes* L.);
- 18) дива мачка (*Felis silvestris* Schreb.);
- 19) куна златка (*Martes martes* L.);
- 20) куна белка (*Martes foina* Erh.);
- 21) мала ласица (*Mustela nivalis* L.);
- 22) твор (*Mustela putorius* L.) и
- 23) јазовец (*Meles meles* L.).

ПТИЦИ:

- а) крупни
- 24) голема дропла (*Otis tarda* L.) и
- б) ситни
- 25) мала дропла-прскач (*Tetrax tetrax* L.);
- 26) лештарка (*Bonasa bonasia* L.);
- 27) фазан (*Phasianus* sp.);
- 28) полска еребица (*Perdix perdix* L.);
- 29) еребица камењарка (*Alectoris greaca* Meisner.);
- 30) потполошка-препелица (*Coturnix coturnix* L.);
- 31) гулаб-гривнеж (*Columba palumbus* L.);
- 32) гулаб-дупкар (*Columba oenas* L.);
- 33) див гулаб или гулаб пештерник (*Columba livia* Gm.);

- 34) грлица (*Streptopelia turtur* L.);
- 35) гугутка (*Sreptopelia decaocto* Friv.);
- 36) шумска шљука (*Scolopax rusticola* L.);
- 37) ритска или барска шљука (*Gallinago gallinago* L.);
- 38) шљука ливадарка или голем бекасин (*Gallinago media*-Latham.);
- 39) мал бекасин (*Lymnocryptes minumus*-Brunn.);
- 40) дива гуска (*Anser anser* L.);
- 41) белочелна гуска (*Anser albifrons* Scop.);
- 42) лисеста гуска (*Anser erythropus* L.);
- 43) гуска глоговница (*Anser fabalis* Latham.);
- 44) морска утва (*Tadorna tadorna* L.);
- 45) морски гуски (*Branta* sp.);
- 46) дива пајка или пајка глуварка (*Anas platyrhynchos* L.);
- 47) берија или крџа (*Anas crecca* L.);
- 48) пајка-ластарка или калкурук (*Anas acuta* L.);
- 49) пајка пупчаница (*Anas querquedula* L.);
- 50) пајка-лажичарка (*Anas clupeata* L.);
- 51) белоока њорка (*Aythya nyroca* Guld.);
- 52) пајка свиркач (*Anas penelope* L.);
- 53) сива пајка (*Anas strepera* L.);
- 54) пајка превез (*Netta rufina* L.);
- 55) црвеноглава њорка или алмабаш (*Aythya ferina* L.);

- 56) цуцулеста њорка (*Aythya fuligula* L.);
- 57) жолтоклун лебед или лебед пејач (*Cygnus cygnus* L.);
- 58) нем лебед (*Cygnus olor*-Gmel.);
- 59) прдавец (*Crex crex* L.);
- 60) лиска (*Fulica atra* L.);
- 61) бел штрк (*Ciconia ciconia* L.);
- 62) црн штрк (*Ciconia nigra* L.);
- 63) блескав или црн ибис (*Plegadis falcinellus* L.);
- 64) пепелава чапја (*Ardea cinerea* L.);
- 65) црвена чапја (*Ardea purpurea* L.);
- 66) бела чапја (*Egretta alba* L.);
- 67) мала бела чапја или сребреникава чапја (*Egretta garzetta* L.);
- 68) жолта чапја (*Ardeola ralloides* Scop.);
- 69) ноћна чапја или гак (*Nycticorax nycticorax* L.);
- 70) мал воден бик или мало чапјиче (*Ixobrychus minutus* L.);
- 71) воден бик или букавец (*Botaurus stellaris* L.);
- 72) розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus* L.);
- 73) кадрав пеликан (*Pelecanus crispus* Bruck.);
- 74) голем корморан (*Phalacrocorax carbo* L.);
- 75) мал корморан (*Phalacrocorax pygmaeus* Pall.);
- 76) голем нуркач (*Podiceps cristatus* L.);
- 77) обичен нуркач (*Podiceps griseigena* Bodd.);

- 78) мал нуркач (*Tachybaptus rufficollis* Pall.);
- 79) сив жерав (*Grus grus* L.);
- 80) обичен галеб (*Larus ridibundus* L.);
- 81) мал галеб (*Larus minutus* Pall.);
- 82) блатно коковче (*Ralluus aquaticus* L.);
- 83) зелено коковче (*Gallinula chloropus* L.);
- 84) калуѓерка (*Vanellus vanellus* L.);
- 85) чурулин (*Burhinus oedicnemus* L.);
- 86) сив сокол (*Falco peregrinus* Tunst.);
- 87) сокол остриж (*Falco subbuteo* L.);
- 88) јужен сокол (*Falco biarmicus* L.);
- 89) мал сокол (*Falco columbarius* L.);
- 90) ветрушка црнонокта (*Falco tinnunculus* L.);
- 91) белонокта ветрушка (*Falco naumanni* Fleisch.);
- 92) црвенонога ветрушка (*Falco vespertinus* L.);
- 93) јастреб-кокошкар (*Accipiter gentilis* L.);
- 94) јастреб врапчар (*Accipiter nisus* L.);
- 95) кусопрст (краткопрст) јастреб (*Accipiter brevipes* L.);
- 96) обичен глувчар (*Buteo buteo* L.);
- 97) гаќест глувчар (*Buteo lagopus* Brunn.);
- 98) лисест глувчар (*Buteo rufinus* L.);
- 99) глувчар осаш (*Pernis apivoris* L.);

- 100) еја мочуришна (*Circus aeruginosus* L.);
- 101) еја ливадарка (*Circus pygargus* L.);
- 102) еја полска (*Circus cyaneus* L.);
- 103) луња 'рѣста (*Milvus milvus* L.);
- 104) луња црна (*Milvus migrans* Bodd.);
- 105) сур орел (*Aquila chrysaetos* L.);
- 106) орел крстач или орел зајачар (*Aquila heliaca* Sav.);
- 107) орел клокташ (*Aquila clanga* Pall.);
- 108) џуџест орел (*Hieraaetus pennatus* Gm.);
- 109) орел рибар (*Pandion haliaetus* L.);
- 110) белоопашест орел (*Haliaeetus albicilla* L.);
- 111) орел змијар (*Circaetus gallicus* Gm.);
- 112) бел мршојадец (*Neophron perenopterus* L.);
- 113) белоглав мршојадец (*Gyps fulvus* Habi.);
- 114) црн мршојадец (*Aegypius monachus* L.);
- 115) брадест (жолтоглав) мршојадец (*Gypaetus barbatus* L.);
- 116) голем ушест був (*Bubo bubo* L.);
- 117) шумски ушест був (*Asio otus* L.);
- 118) мочуришен був (*Asio flammeus* Pont.);
- 119) кук-градинарски (*Otus scops* L.);
- 120) кукумјавка (*Athene noctua* Scop.);
- 121) шумски був (*Strix aluco* L.);

- 122) кукувија (*Tyto alba* Scop.);
- 123) гавран (*Corvus corax* L.);
- 124) врана гачец (*Corvus frugilegus* L.);
- 125) пепелава врана или гарга (*Corvus cornix* L.);
- 126) чавка (*Corvus monedula* L.);
- 127) страчка (*Pica pica* L.);
- 128) сојка (*Garrulus glandarius* L.);
- 129) модра чавка (*Coracias garrulous* L.);
- 130) црвеноклуна галица (*Pyrrhocorax pyrrhocorax* L.);
- 131) галица чолица (*Pyrrhocorax graculus* L.);
- 132) саријазма златна (*Oriolus oriolus* L.) и
- 133) сколовранец (*Sturnus vulgaris* L.).

III. ОДГЛЕДУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ДИВЕЧОТ

Член 6

Одгледувањето и заштитата на дивечот опфаќа:

- 1) обезбедување на услови за одгледување и заштита на дивечот;
- 2) одржување на нормална бројна состојба на дивечот според капацитетот на ловиштето;
- 3) реинтродукција на основните ловностопански видови во ловиштето заради побрзо постигнување на капацитетот на ловиштето;
- 4) создавање на ремизи во ловиштето за размножување, заштита, прехрана и прихрана на дивечот под заштита;

- 5) преземање на превентивни и други мерки за заштита на дивечот од болести;
- 6) одржување на бројот на дивечот без заштита во обем кој не претставува опасност за дивечот под заштита;
- 7) отстранување на кучиња и мачки скитници;
- 8) обезбедување на храна, мир и вода за дивечот;
- 9) одредување и спроведување на ловостој, привремена и трајна забрана за ловење на одредени видови дивеч;
- 10) подигање и одржување на ловно-технички објекти во ловиштето;
- 11) вршење на лов со расни кучиња (педигрирани);
- 12) користење на соодветни средства за ловење и
- 13) чување на дивечот во ловиштето.

Член 7

- (1) За одгледување и заштита како и за обезбедување на природната рамнотежа на дивечот во ловиштата, Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, прогласува репроцентри.
- (2) За репроцентар може да се прогласи цело ловиште или дел од ловиште и има статус на државно ловиште.
- (3) Репроцентрите служат само за размножување, одгледување и заштита на одделни видови дивеч, а со цел за збогатување на ловиштата со атрактивен или проретчен дивеч.
- (4) Правата и обврските меѓу концесионерот на дивечот во ловиштето или дел од него, кое се прогласува за репроцентар и Владата на Република Северна Македонија се уредуваат со договор со кој дивечот во ловиштето е даден на користење, односно управување, согласно со членовите 29 и 34 од овој закон.
- (5) За развој и унапредување на ловството како и за одгледување и заштита на дивечот под заштита во репроцентрите, Владата на Република Северна Македонија донесува годишна програма. За реализација на оваа програма, средствата се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

Член 8

(1) Ловно-техничките објекти во ловиштето се основни средства на ловиштето.

(2) Вредноста на оградите за одгледување и заштита на дивечот, оградите за интензивно одгледување и застрел на дивечот и објектите за сместување (ловни куќи), по истекот на периодот за користење на дивечот во ловиштето, новиот концесионер на дивечот во ловиштето се обврзува да му ја надомести на поранешниот концесионер на дивечот во ловиштето според пазарната вредност утврдена од страна на овластен проценител.

Член 9

(1) Дивечот од членот 5 на овој закон е дивеч под заштита и дивеч без заштита.

(2) Дивеч под заштита е: срна, обичен елен, елен лопатар, дивокоза, муфлон, мечка, дива свиња, зајак, верверица, рис, видра, чакал, полв, стоболка, голема дропла, мала дропла-прскач, лештерка, фазан, полска еребица, еребица камењарка, потполошкапрепелица, гулаб гривнеж, гулаб дупкар, див гулаб или гулаб пештерник, грлица, гугутка, шумска шлука, ридска или барска шлука, шлука ливадарка или голем бекасин, мал бекасин, дива гуска, белочелна гуска, лисеста гуска, гуска глоговница, морска утва, морски гуски (*Branta sp.*), дива пајка или пајка глувара, берија или крѓа, пајка ластарка или калкурук, пајка пупчаница, пајка лажичарка, белоока њорка, пајка свиркач, сива пајка, пајка превез, црноглава њорка или алмабаш, цуцулеста њорка, жолтоклун лебед или лебед пејач, нем лебед, прдавец, лиска, бел штрк, црн штрк, блескав или црн ибис, црвена чапја, бела чапја, мала бела чапја или сребреникава чапја, жолта чапја, нојна чапја или гак, мал воден бик или мало чапјиче, воден бик или букавец, розов пеликан, кадрав пеликан, мал корморан, голем нуркач, обичен нуркач, мал нуркач, сив жерав, обичен галеб, мал галеб, блатно коковче, зелено коковче, калуѓерка, чурулин, сив сокол, сокол остриж, јужен сокол, мал сокол, ветрушка црнонокта, белонокта ветрушка, црвенонога ветрушка, јастреб врапчар, кусопрст (краткопрст) јастреб, обичен глувчар, гаќест глувчар, лисест глувчар, глувчар осаш, еја мочуришна, еја ливадарка, еја полска, луња 'рѓеста, луња црна, сур орел, орел крстач или орел зајачар, орел клокташ, цуцест орел, орел рибар, белоопашест орел, орел змијар, бел мршојадец, белоглав мршојадец, црн мршојадец, брадест (жолтоглав) мршојадец, голем ушест був, шумски ушест був, мочуришен був, кук-градинарски, кукумјавка, шумски був, кукувија, гавран, сојка, модра чавка, црвеноклуна галица, галица чолица и златна сариасма.

(3) Дивеч без заштита е: волк, бизамски глушец, лисица, куна златка, куна белка, мала ласица, твор, голем корморан, јастреб кокошкар, врана гачец, пепелава врана или гарга, чавка, страчка и сколовранец.

Член 10

(1) Внесување алохтони видови дивеч во ловиште, може да се врши само врз основа на одобрение од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, по претходно мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање, врз основа на стручна документација доставена од наставно-научна институција, што ја овластил министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Наставно-научната институција од ставот (1) на овој член за да се овласти треба да ја проучува проблематиката од ловството и да има вработено најмалку еден доктор на науки од областа на ловството.

Член 11

(1) За дивечот под заштита се утврдува ловостој, привремена и трајна забрана за ловење.

(2) За време на ловостој, привремена и трајна забрана за ловење, дивечот под заштита не смее да се лови, прогонува или вознемирува, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Член 12

(1) Ловостој се утврдува за:

- срнак од 1 октомври до 30 април,
- срна од 1 февруари до 30 септември,
- младенчиња-едногодишни и двегодишни од срна од 1 февруари до 30 септември,
- обичен елен од 1 февруари до 31 август,
- еленка-кошута од 1 јануари до 31 октомври,
- младенчиња-едногодишни и двегодишни од обичен елен од 1 јануари до 31 октомври,
- елен лопатар од 1 февруари до 15 септември,

- кошута еленка лопатар од 1 јануари до 31 октомври,
- младенчиња-едногодишни и двегодишни од елен лопатар од 1 јануари до 31 октомври,
- муфлон машки од 1 февруари до 15 септември,
- муфлон женски од 1 февруари до 30 септември,
- младенчиња-едногодишни и двегодишни од муфлон од 1 февруари до 30 септември,
- дивојарец од 1 јануари до 31 јули,
- дивокоза од 1 јануари до 30 септември,
- младенчиња-едногодишни и двегодишни од дивокоза од 1 јануари до 30 септември,
- дива свиња од 1 февруари до 30 септември,
- зајак, полска еребица, еребица камењарка, лештарка од 15 декември до 10 октомври,
- фазан од 1 јануари до 30 септември и
- потполошка-препелица, гулаб гривнеж, гулаб-дупкар, див гулаб или гулаб пештерник, грлица, гугутка, шумска шљука, ридска или барска шљука, шлука ливадарка или голем бекасин, мал бекасин, дива гуска, белочелна гуска, лисеста гуска, гуска глоговница, морски гуски (*Branta sp.*), дива пајка или пајка глуvara, берија или крѓа, пајка ластарка или калкурук, пајка пупчаница, црвеноглава њорка или алмабаш, цуцулеста њорка, белоока њорка и лиска од 1 април до 31 јули.

(2) Ловостојот од ставот (1) на овој член не се однесува на машките видови дивеч и тоа: срнак, обичен елен, елен лопатар, муфлон и дива свиња, доколку истиот се одгледува во оградени простори за интензивно одгледување и застрел на дивеч.

Член 13

Трајно се забранува ловење на: мечка, рис, дива мачка, јазовец, видра, чакал, верверица, полв, стоболка, голема дропла, мала дропла-прскач, морска утва, пајка лажичарка, пајка свиркач, сива пајка, пајка превез, жолтоклун лебед или лебед пејач, нем лебед, прдавец, бел штрк, црн штрк, блескав или црн ибис, црвена чапја, пепелава чапја, бела чапја, мала бела чапја или сребреникава чапја, жолта чапја, ноќна чапја или гак, мал воден бик или мало чапјиче, воден бик или буковец, розов пеликан, кадрав пеликан, голем нуркач, обичен нуркач, мал нуркач, сив жерав, обичен галеб, мал галеб, блатно коковче, зелено коковче, калуѓерка, чурулин, сив сокол,

сокол остриж, јужен сокол, мал сокол, ветрушка црнонока, белонока ветрушка, црвенонога ветрушка, јастреб врапчар, кусопрст или краткопрст јастреб, обичен глувчар, гаќест глувчар, лисест глувчар, глувчар осаш, еја мочуришна, еја ливадарка, еја полска, луња 'рѓеста, црна луња, сур орел, орел крстач, орел клокташ, цуцест орел, орел рибар, белоопашест орел, орел змијар, бел мршојадец, белоглав мршојадец, црн мршојадец, брадест (жолтоглав) мршојадец, голем ушест був, шумски ушест був, мочуришен був, кук-градинарски, кукумјавка, шумски був, кукувија, гавран, модра чавка, црвеноклуна галица, галица чолица, саријазма златна, мал корморан и сојка.

Член 14

Забрането е уништување и присвојување на младенчиња, уништување и расипување на легла, гнезда или јајца од дивеч под заштита утврдено со овој закон.

Член 15

(1) За потребите на науката, наставата, зоолошките градини и природонаучните музеи, како и за одгледувачки цели и за спречување на заразни болести, може да се одобри ловење на дивеч за време на привремена забрана, трајна забрана, за време на ловостој, како и вршење на дејствија од членот 13 на овој закон, по претходно одобрение на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Со одобрението од ставот (1) на овој член се определува и начинот на вршење на ловењето.

(3) За одобрението од ставот (1) на овој член, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја известува Владата на Република Северна Македонија во рок од три дена од денот на донесувањето на одобрението.

Член 16

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство може да:

1) го продолжи времето дозволено за лов на дивечот под заштита доколку тој е пренамножен и го загрозува имотот на корисникот на земјиштето и водите на кои е установено ловиштето како и на околните земјишта и води по претходно мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање;

2) го скрати или промени времето за лов на одредени видови дивеч под заштита на одредено време, заради заштита на нејзината бројна состојба, заштита на здравјето на луѓето, добитокот, појави на заразни болести, хемиско и радиолошко загадување;

3) привремено го забрани ловењето во одредено подрачје или на целата територија на Република Северна Македонија на редок или прореден дивеч под заштита;

4) привремено го забрани ловењето во одредено подрачје или на целата територија на Република Северна Македонија доколку има опасност од појава на заразни болести или се појават заразни болести кај дивечот;

5) го дозволи ловот на трајно заштитен дивеч, ако прави штети во ловиштето или на корисникот, односно сопственикот на земјиштето и водите по претходно мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање;

6) го дозволи ловот на пренесувачи на зараза во секое време и на секое место за дивеч под заштита;

7) го забрани преземањето одредени дејствија на површини, штетни за одгледување, размножување и привремено населување на одделни видови дивеч по претходно мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање.

Член 17

(1) За уништен дивеч без заштита може да се додели парична награда.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство го утврдува видот на дивечот без заштита од членот 9 став (3) на овој закон и висината на паричната награда.

(3) Средствата за наградата од ставот (1) на овој член се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

Член 18

(1) Дивечот без заштита може да се лови доколку не се загрозува неговиот траен опстанок.

(2) За ловење на дивеч без заштита концесионерот на дивечот во ловиштето е должен да води евиденција.

Член 19

(1) Забрането е ловење, чување, купопродажба на птици, како и уништување на гнезда, собирање, присвојување и уништување на младенчиња и јајца на птици кои не претставуваат дивеч.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги определува видовите диви птици кои се корисни.

Член 20

Забрането е движење на лица со пушка и други средства за лов во ловиштето, без дозвола за ловење од концесионерот на дивечот во ловиштето.

Член 21

Концесионерот на дивечот во ловиштето е должен наизменично да забранува ловење две години едноподруго, најмалку на една четвртина од вкупната површина на ловиштето.

Член 22

Правните или физичките лица кои употребуваат средства за заштита на растенијата или други хемиски средства, се должни да го известат концесионерот на дивечот во ловиштето, најмалку 48 часа пред употреба на средствата, со укажување за последиците согласно со упатството за употреба на средствата.

Член 23

Забрането е палење на стрништа, плевел и други растителни отпадоци во ловиште.

Член 24

(1) Имателот на овчарско куче не смее да дозволи движење на кучето во ловиштето, на далечина поголема од 200 м од стадото без придружба.

(2) Имателот на куче или мачка не смее да ги пушта да се движат низ ловиштето без придружба на далечина поголема од 300 м од живеалиштето на сопственикот.

Член 25

(1) Концесионерот на дивечот во ловиштето е должен да организира постојана ловочуварска служба.

(2) Ловочувар може да биде лице со завршено најмалку средно образование од шумарска насока или со друго средно образование со положен ловечки испит согласно со овој закон и да ги исполнува условите за носење оружје, согласно со Законот за оружје.

Член 26

(1) Ловочуварот службата ја врши во униформа и вооружен со соодветно оружје.

(2) Ловочуварот има легитимација што ја издава корисникот на дивечот во ловиштето.

(3) Концесионерот на дивечот во ловиштето е должен да води евиденција за издадените легитимации за ловочувари и до 31 декември во тековната година да достави податоци за лицата кои поседуваат легитимација до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Доколку во текот на годината настанат промени во ловочуварската служба, корисникот на дивечот во ловиштето е должен веднаш да го извести Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за настанатите промени.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја пропишува бојата и кројот на униформата, содржината на образецот на легитимацијата, како и видот на оружјето на ловочуварот.

Член 26-а

(1) Службеното оружје и муниција со кои е задолжен ловочуварот од страна на концесионерот на дивечот во ловиштата, времено ќе му бидат одземени, кога концесионерот ќе добие известување од надлежна институција за започната постапка против ловочуварот за сторено кривично дело или прекршок со елементи на насилство, до правосилноста на одлуката во кривичната, односно прекршочната постапка.

(2) На ловочуварот времено ќе му се одземе службеното оружје и муниција, кога концесионерот на дивечот во ловиштата ќе добие известување од надлежниот центар за социјални работи дека сторил семејно насилство, до правосилноста на одлуката на надлежен суд за привремена мерка за забрана.

(3) Одземеното службено оружје и муниција од став (1) на овој член, се чува кај концесионерот на дивечот во ловиштата, за што концесионерот е должен во рок од 24 часа да го информира Министерството за внатрешни работи.

(4) Одземањето на службеното оружје и муниција од ставите (1) и (2) на овој член, трае до завршувањето на постапката која последна ќе заврши со правосилна одлука.

(5) Ловочувар за кој е поведена постапка за сторено кривично дело или прекршок со елементи на насилство односно е добиено известување од надлежниот центар за социјални работи дека сторил семејно насилство од страна на концесионерот на дивечот во ловиштата се упатува на задолжителен психијатриски и психолошки преглед, односно советување со психолог (психолошко советување) до овластена здравствена институција.

(6) Наодот од психијатрискиот и психолошкиот преглед, односно советувањето со психолог (психолошко советување) со задолжителен наод и мислење за способноста на ловочуварот да биде распореден на работно место со овластување за носење и употреба на службено оружје, се доставува до концесионерот на дивечот во ловиштето, каде што е вработен ловочуварот.

(7) Во случај на започната постапка против ловочувар за сторено кривично дело или прекршок со елементи на насилство, концесионерот на дивечот во ловиштата покренува дисциплинска одговорност и ако се докаже дека е извршено кривично дело или прекршок со елементи на насилство, концесионерот на дивечот во ловиштата ќе го распореди на определено време на соодветно работно место без овластување за носење и употреба на службено огнено оружје.

(8) Распоредувањето од став (7) на овој член е до правосилноста на одлуката во кривичната постапка, прекршочната постапка односно правосилноста на одлуката од став (2) на овој член.

(9) Кога кај припадник на ловочуварската служба, е утврдено дека поради нарушена психофизичка или општа здравствена способност е неспособен за вршење на работите и задачите од работното место со овластување за носење и употреба на службено огнено оружје на кое е распореден, а истовремено не ги исполнува условите за стекнување на право на

инвалидска пензија, концесионерот на дивечот во ловиштата ќе го распореди на неопределено време на соодветно работно место без овластување за носење и употреба на службено огнено оружје.

Член 27

(1) Ловочуварот во вршењето на својата работа е овластен да:

- 1) го утврди идентитетот на секое лице кое лови дивеч или се движи низ ловиштето со средства за ловење;
 - 2) врши преглед на уловот и на документацијата што го придружува уловот во ловиштето;
 - 3) врши преглед на сите видови возила и товари во ловиштето со кои може да се превезува или пренесува уловот, односно трофејот, како и местата каде што може да се чува уловот или трофејот;
 - 4) привремено ги одзема средствата употребени или наменети за лов, уловениот дивеч или негови делови, ако ловењето или движењето во ловиштето е извршено спротивно на одредбите од овој закон;
 - 5) го спречува уништувањето и присвојувањето на дивечот и неговите младенчиња како и уништувањето и расипувањето на неговите гнезда, седала и јајца, спротивно на овој закон;
 - 6) го спречува ловењето на дивеч на недозволен начин и со недозволен средства;
 - 7) го пријави ранетиот или болен дивеч на концесионерот на дивечот во ловиштето и
 - 8) го извести корисникот на дивечот во ловиштето и ветеринарната служба за појави на болести и угинување на дивечот и други животни, како и за непосредна опасност по дивечот од појави на елементарни непогоди (поплави, големи снегови, пожари и слично).
- (2) Лицата затекнати во ловиштето се должни на ловочуварот да му овозможат извршување на неговите овластувања и да му ги дадат потребните податоци.

IV. ЛОВИШТА

Член 28

- (1) Ловиште востановува Владата на Република Северна Македонија во согласност со Просторниот план на Република Северна Македонија.
- (2) Владата на Република Северна Македонија од востановените ловишта од ставот (1) на овој член определува државни ловишта и ловишта со посебна намена.
- (3) Ловишта со посебна намена се востановуваат на површините во националните паркови.
- (4) Со востановувањето на ловиштето се одредуваат неговите граници, површината и намената.
- (5) Во однос на видот на дивечот што живее или што може да се одгледува, ловиштата можат да бидат наменети за одгледување крупен и/или ситен дивеч, во зависност од главните ловно стопански видови.

Член 29

- (1) Државните ловишта на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, Владата на Република Северна Македонија ги дава на управување на правни лица кои вршат дејност од јавен интерес од областа на шумарството, ловството или заштитата на животната средина, како и на установи за наставно-научни цели.
- (2) Ловиштата со посебна намена, на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, Владата на Република Северна Македонија ги дава на управување на правни лица кои вршат дејност од јавен интерес од областа на заштитата на животната средина - јавни установи Национални паркови на чија територија се востановени ловиштата со посебна намена.

Член 30

Површината на востановеното ловиште во зависност од видот на дивечот што ќе се одгледува не може да биде:

- помала од 1.000 ха, ниту поголема од 13.000 ха за ситен дивеч и
- помала од 2.000 ха, ниту поголема од 25.000 ха за крупен дивеч.

Член 31

(1) Ловна површина во ловиштата претставуваат делови на ловиштата на кои постојат услови за стопанисување со дивечот и тоа: шуми, ливади, пасишта, ораници, трстици и бари.

(2) Неловна површина во ловиштата претставуваат: населбите, повеќегодишни овошни и лозови насади, површини за интензивно земјоделско производство ако се оградени со ограда, гробиштата, јавните патишта, железничките пруги, аеродромите, воените објекти, неизградено градежно земјиште и водните површини (акумулации, рибници, реки и природни езера).

Член 32

(1) Ловиштата можат да бидат: отворени и оградени.

(2) Отворено ловиште е ловиштето во кое е овозможено непречено движење на дивечот од едно ловиште во друго.

(3) Оградено ловиште е ловиштето кое е оградено со природни препреки (широки водотеци, езерски површини, високи планински сртови), или вештачки препреки (огради) кои ја спречуваат или намалуваат можноста дивечот да ја напушти таа површина.

Член 33

(1) Концесионерот на дивечот во ловиштето може да огради посебен простор не поголем од 150 ха за одгледување, размножување и заштита на дивечот (размножувалиште), како и простор за интензивно одгледување и застрел на дивеч чија големина не може да биде помала од 150 ха.

(2) За оградување на просторот од ставот (1) на овој член, согласност дава Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Физичко или правно лице кое не е концесионер на дивечот во ловиштето нема право да огради посебен простор за одгледување, размножување и заштита на дивечот (размножувалиште) како и простор за интензивно одгледување и застрел на дивеч.

V. КОНЦЕСИЈА

Член 34

- (1) Дивечот во ловиштата на користење по пат на концесија го дава Владата на Република Северна Македонија на домашно и странско правно лице кое ги исполнува условите предвидени со овој закон и Законот за концесии и јавно приватно партнерство.
- (2) Странските правни лица од ставот (1) на овој член имаат право да учествуваат на јавен повик доколку имаат регистрирано подружница во Република Северна Македонија, согласно со Законот за трговските друштва.
- (3) Договорот за концесија на дивечот во ловиштето не може да се пренесува на друго правно лице.
- (4) Дивечот во ловиштето се дава на концесија и тоа: ситниот дивеч за време од десет години, а крупниот дивеч за време од 20 години.
- (5) Концесионерот на дивечот во ловиштето за кој добил концесија е должен дивечот да го одгледува и заштитува согласно со одредбите на овој закон.
- (6) Концесионерите на дивечот во ловиштата можат да се здружуваат во ловечка федерација на Македонија и други форми на здружување согласно со закон. Ловечката федерација на Македонија е доброволна национална асоцијација на ловците во Република Северна Македонија.

Член 35

- (1) Концесионер на дивеч во ловиште може да биде правно лице регистрирано за вршење дејност ловство.
- (2) Правното лице кое е избрано за најповолен понудувач е должно да обезбеди банкарски гаранции во висина и начин утврдени со Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

Член 36

- (1) Постапката за доделување на дивечот во ловиштата на користење по пат на концесија се врши по пат на јавен повик и ја спроведува Комисија за спроведување на постапка за доделување на дивечот во ловиштата на користење по пат на концесија (во натамошниот текст: Комисијата), согласно со одредбите од овој закон и Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

(2) Јавниот повик од ставот (1) на овој член се објавува во “Службен весник на Република Северна Македонија”, во два дневни весника кои се издаваат на македонски јазик, во еден дневен весник кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, како и на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 36-а

(1) Минималниот концесиски надоместок кој е основа за доставување на понуди по јавниот повик изнесува десетгодишен износ на концесија утврден согласно со Посебната ловностопанска основа за секое ловиште посебно.

(2) Во постапката за доделување на дивечот во ловиштата на користење по пат на концесија, Комисијата врши целосна евалуација на способноста на понудувачите и на првичните доставени понуди.

(3) Способноста на понудувачите од ставот (2) на овој член се докажува со следниве документи:

- документ за регистрирана дејност,
- изјава на понудувачот дека во последните пет години не му била изречена правосилна пресуда за учество во злосторничка организација, корупција, измама или перење пари,
- потврда дека не е отворена постапка за стечај од надлежен орган,
- потврда дека не е отворена постапка за ликвидација од надлежен орган,
- потврда дека со правосилна пресуда не му е изречена прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност, односно привремена забрана за вршење на одделна дејност,
- изјава на понудувачот за материјално-технички можности за вршење на дејноста ловство, недвижен имот и движен имот (теренски возила, оружје за ловочуварска служба и средства за комуникација),
- изјава на понудувачот дека ќе изработи Програма за развојни можности на дивечот под заштита во ловиштето согласно со предвидувањата во Посебната ловностопанска основа за секое ловиште посебно,

- изјава на понудувачот дека ќе вработи најмалку едно стручно лице со завршено високо образование или со завршено средно образование од шумарска струка со положен испит по предметот ловство, односно зоологија и систематика на дивечот/ловно стопанство и

- изјава на понудувачот дека ќе формира ловочуварска служба.

(4) Документите од ставот (3) на овој член детално ќе бидат образложени во тендерската документација.

(5) За најповолен понудувач се смета понудувачот кој понудил највисок концесиски надоместок во доставената писмена понуда.

(6) Комисијата изготвува писмен извештај за евалуација со предлог за избор на најповолна понуда, кој се доставува до концедентот.

Член 36-б е избришан.

Член 36-в е избришан.

Член 37

(1) Како почеток на концесијата се смета денот на потпишување на договорот за доделување на дивечот на користење по пат на концесија.

(2) Меѓусебните права и обврски Владата на Република Северна Македонија и лицата од членот 34 став (1) на овој закон на кои дивечот во ловиштето им се даде на концесија, се уредуваат со договор за концесија, согласно овој закон и Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

(3) Во договорот за концесија на дивечот во ловиштето се уредуваат правата, обврските и одговорностите на Владата на Република Северна Македонија и концесионерите на дивечот во ловиштето.

(4) Правното лице кое е избрано за најповолен понудувач е должно во рок од 30 дена од денот на донесувањето на одлуката за избор на најповолна понуда, а пред потпишување на договорот за концесија на дивечот до комисијата да достави:

- доказ за материјално-технички можности за вршење на дејноста ловство недвижен имот и движен имот (теренски возила, оружје за ловочуварска служба и средства за комуникација),

- програма за развојни можности на дивечот под заштита во ловиштето и

- доказ дека правното лице има вработено најмалку едно стручно лице со завршено високо образование, односно доказ дека правното лица има вработено најмалку едно стручно лице со завршено средно образование од шумарска струка со положен испит по предметот ловство, односно зоологија и систематика на дивечот/ловно стопанство.

(5) Пред потпишување на договорот за концесија на дивечот во ловиштата, истиот се доставува на мислење до Државниот правобранител на Република Северна Македонија.

(6) Надзор над спроведувањето на договорот за концесија на дивечот во ловиштето врши Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 38

(1) Ако на објавениот јавен повик не се јави заинтересиран субјект или не се избере најповолен понудувач, Владата на Република Северна Македонија привремено ќе го даде дивечот на одгледување и заштита на Јавното претпријатие за стопанисување со државните шуми „Национални шуми“, се до давање на дивечот во ловиштата на користење по пат на концесија.

(2) За спроведување на активности за одгледување и заштита на дивечот, како и за начинот на обезбедување на средства за вршење на дејноста лицето од ставот (1) на овој член склучува договор со Владата на Република Северна Македонија.

(3) Средствата за вршење на дејноста за реално направените трошоци ќе се пресметаат врз основа на Посебната ловностопанска основа за секое ловиште посебно.

Член 38-а

(1) Договорот за концесија на дивечот во ловиштата може да се измени во случаите предвидени со членот 41 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, во случај на настапување на околности кои го оневозможуваат спроведувањето на договорот за концесија на дивечот во ловиштата предизвикани од прописи на концедентот, а кои прописи не се донесени по вина на концесионерот, Договорот за концесија на дивеч во ловиште може да биде продолжен со

склучување на Анекс на договорот за период од една година за кој период не се плаќа надоместок за концесија.

(3) Анекс договорот од ставот (2) на овој член по претходна согласност на Владата на Република Северна Македонија го склучува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство по поднесено барање од страна на коцесионер на дивеч во ловиште кој нема неподмирени обврски за доспеан, а неплатен надоместок за концесија на дивеч во ловишта согласно со склучени договори за концесија на дивеч во ловишта.

Член 39

(1) Владата на Република Северна Македонија може еднострано да го раскине договорот за концесија во случаите предвидени во членот 44 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

(2) Концесионерот на дивечот во ловиштата може еднострано да го раскине договорот за концесија во случаите предвидени во членот 45 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

(3) Доколку се раскине договорот за концесија Владата на Република Северна Македонија ќе одреди субјект на кој ќе го даде дивечот на присилна концесија до моментот на давање на концесија на дивечот согласно со членот 38 од овој закон.

(4) Правата и обврските на Владата на Република Северна Македонија и субјектот на кој дивечот ќе се даде на присилна концесија до моментот на давање на користење на дивечот согласно со членот 38 од овој закон, ќе се утврдува со договор.

Член 40

(1) За користење на дивечот во ловиштето концесионерот плаќа годишен надоместок кој претставува една годишна рата од десетгодишниот вкупен износ постигнат на електронската аукција.

(2) Годишниот надоместок се плаќа до 30 јуни за тековната година на сметка на Буџетот на Република Северна Македонија.

(3) Годишниот надоместок за користење на дивечот во ловиштето (минималниот концесиски надоместок) при планирањето во ловностопанската основа се утврдува во висина од 20% од вредноста на планираниот годишен застрел на дивечот согласно со посебната ловностопанска основа.

(4) Во ловиштата за крупен дивеч, концесионерот за вториот ловно стопански период се обврзува да ја плаќа висината на концесијата утврдена во посебната ловно стопанска основа за вториот ловно стопански период, прилагодена со процентот на зголемување на почетната цена (минималниот концесиски надоместок за првиот ловно стопански период) остварен на електронската аукција за првиот ловно стопански период.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја утврдува вредноста на дивечот од ставот (3) на овој член по видови на дивеч, врз основа на просечната тежина и пазарната вредност од килограм месо.

VI. ЛОВНОСТОПАНСКИ ОСНОВИ

Член 41

Одгледувањето, заштитата, ловењето и користењето на дивечот се врши според општа и посебни ловно стопански основи.

Член 42

(1) Општата ловно стопанска основа се усогласува со Просторниот план на Република Северна Македонија, а ја донесува Собранието на Република Северна Македонија.

(2) Важноста на општата ловно стопанска основа е 20 години.

(3) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство ја изготвува општата ловно стопанска основа и ја доставува до Владата на Република Северна Македонија на усвојување, а Владата на Република Северна Македонија ја доставува до Собранието на Република Северна Македонија за донесување.

Член 43

(1) Општата ловно стопанска основа од членот 42 став (1) на овој закон се изработува во две фази и тоа: нацрт и предлог.

(2) Владата на Република Северна Македонија донесува одлука за ставање на нацртот на општата ловно стопанска основа на јавен увид, која се објавува во “Службен весник на Република Северна Македонија”.

(3) Нацртот на општата ловно стопанска основа се става на јавен увид најмалку 60 дена од денот на објавувањето на одлуката од ставот (2) на овој член.

(4) Стручната расправа по нацртот на општата ловно стопанска основа ја организира Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(5) Врз основа на мислењата дадени од стручната расправа по нацртот на општата ловно стопанска основа се изготвува предлог на општа ловно стопанска основа, која се доставува на усвојување на Владата на Република Северна Македонија.

(6) Средствата за изработка и рецензија на општата ловно стопанска основа се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

Член 44

(1) Општата ловно стопанска основа може да се изменува и дополнува во текот на најзината примена врз основа на научно-истражувачките сознанија, изменетите природни услови и потреби и други поводи за унапредување на општата ловно стопанска основа.

(2) Изменувањето и дополнувањето на општата ловно стопанска основа, во согласност со ставот (1) од овој член го врши Собранието на Република Северна Македонија на предлог на Владата на Република Северна Македонија.

Член 45

(1) Посебните ловно стопански основи ги донесува Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за секое ловиште посебно.

(2) Важноста на посебните ловно стопански основи е десет години.

(3) Изработката на посебните ловно стопански основи може да ја врши институција која има вработено најмалку пет шумарски инженери, кои имаат најмалку пет години работно искуство во областа на ловството.

(4) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство поблиску ја пропишува содржината на посебните ловностопански основи.

(5) Средствата за изработка и рецензија на посебните ловностопански основи се на товар на концесионерот на дивечот во ловиштето.

Член 46

(1) Општата ловностопанска основа се донесува за целата територија на Република Северна Македонија и содржи податоци за: развој на ловството, сегашна состојба на ловството, востановени ловишта, досегашни стопанисувачи со ловиштата, природни карактеристики во однос на опстанокот и развојот на дивечот (орографски, геолошки, педолошки, хидрографски услови, клима, вегетација, демографски и урбанистички карактеристики), видови на дивеч и распространетост, ловностопански подрачја, сегашна бројна состојба, одгледување и заштита на дивечот, можности за формирање на државни ловишта, уредување на ловишта, заштитни мерки, штети од дивеч и врз дивеч, здравствена состојба на дивечот, одгледување и заштита на дивечот, економско-финансиски показатели, цели на стопанисување и научно-истражувачките кадри во ловството.

(2) Посебната ловностопанска основа се донесува за секое ловиште посебно и содржи податоци за: граници, структура, намена и пристапност на ловиштето, природни услови, бројна состојба, ловнотехнички објекти, реонирање и бонитирање на ловиштето, анализа на сегашната и споредба на нормалната состојба на дивечот, временски период за постигнување на нормалната бројна состојба на дивечот, прираст на популациите на дивечот, одгледно-заштитни мерки, уреденост на ловиштето, приходи и расходи.

Член 47

Мерките утврдени со посебната ловностопанска основа за соодветното ловиште се задолжителни за концесионерот на дивечот во ловиштето.

Член 48

(1) Ако во текот на важноста на посебната ловностопанска основа настанат одредени промени кои трајно или битно ги промениле основните фактори и го попречуваат нејзиното спроведување, концесионерот на дивечот во ловиштето е должен писмено да го извести

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за престанување на работите и да предложи нејзино изменување и дополнување.

(2) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство е должно да изврши увид на лице место и да констатира дали е потребно изменување и дополнување на посебната ловностопанска основа.

(3) Изменување и дополнување на посебната ловностопанска основа се врши по иста постапка како и донесувањето на посебната ловностопанска основа.

Член 49

(1) Концесионерот на дивечот во ловиштето е должен да изготви годишен план за спроведување на посебната ловностопанска основа.

(2) Годишниот план од ставот (1) на овој член се изготвува најдоцна до 31 март во тековната година и се доставува на мислење до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Без позитивно мислење на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на годишниот план од ставот (2) на овој член, концесионерот на дивечот во ловиштето не може да го користи правото на застрел на дивечот во ловиштето.

(4) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од 30 дена од денот на приемот на годишен план за спроведување на посебната ловностопанска основа ќе даде мислење до концесионерот на дивечот во ловиштата.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја пропишува содржината на годишниот план за спроведување на посебната ловностопанска основа.

Член 50

Корисниците на дивечот во ловиштата се должни извршените работи во ловиштата за претходната година да ги евидентираат во посебната ловностопанска основа најдоцна до 31 март во тековната година.

VII. ЛОВЕЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА ДИВЕЧОТ И НЕГОВИТЕ ДЕЛОВИ

Член 51

Ловењето и користењето на дивечот и неговите делови во ловиштето се врши поединечно или групно.

Член 52

Под користење на дивеч и неговите делови се подразбира користење на месо, роговје, рогови, крзно и кожи.

Член 53

(1) Ловењето и користењето на дивечот и негови делови не е поврзано со тековната година, туку со ловна година со траење од 1 април во тековната, календарска година до 31 март во наредната година.

(2) Сите активности во ловиштата во однос на реализација на годишниот застрел, пребројувањето на дивечот, изготвувањето на планските документи и водењето на евиденција се поврзани со ловната година.

Член 54

Забрането е ловење дивеч:

- на начин и со средства со кои дивечот масовно се уништува,
- ноќно време, за време на поплави, големи снегови, непогоди и пожар,
- со стапици, мрежи, кафези, кошеви, клопки, вештачки и живи мамки, употреба на рефлектори, огледала и други средства со кои може да се заслепи дивечот, магнетофони, касетофони и грамофони, лепила, омамливи средства, чад и други хемиски средства, со затруена храна,
- со автоматска пушка и полуавтоматска пушка со повеќе од два куршума,
- со неловечка муниција,

- со сите видови на ладно оружје,
- со отров,
- газење на дивеч со возила,
- ловење на дивеч со сите видови на чамци на моторен погон,
- со кучиња 'ртови и ловечки кучиња кои не се регистрирани кај надлежната кинолошка организација во земјата или странство,
- во групи со кучиња, освен за ловење на дивата свиња и волкот
- на 200 метри од хранилиштата и поилиштата на дивечот и
- во појас од 100 метри од работ на населените места во рамничарските предели.

Член 55

- (1) Ловење, односно застрел на дивеч се врши со ловечка пушка со сачма или со ловен карабин.
- (2) По исклучок на ставот (1) од овој член концесионерот може да врши ловење, односно застрел на дивеч со лак и стрела и птици грабливки (соколарење) само по претходно одобрение на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.
- (3) Застрел на обичен елен, елен лопатар, срна, дивокоза, муфлон и мечка (согласно со членот 16 точка 5) се врши само со ловен карабин.

Член 56

- (1) За ловење можат да се користат ловечки кучиња кои се регистрирани кај надлежната кинолошка организација во земјата или странство.
- (2) Концесионерот на дивечот во ловиштето во кое се лови двопакарски дивеч треба да има ловечко куче - крвоследник.

Член 57

(1) Дивеч може да се лови со претходна дозвола издадена од концесионерот на дивечот во ловиштето.

(2) Дозволата за ловење на дивеч е документ кој го содржи времето за нејзината важност, видот и бројот на дивечот дозволен за ловење и обврските на ловецот за време на ловењето и по извршеното ловење.

(3) Дозволата за ловење на дивеч е со важност од еден ден.

(4) Дозвола за ловење на дивеч може да се издаде на лице кое има положено ловечки испит.

(5) Дозвола за ловење на дивеч може да се издаде на странски државјанин ако поседува соодветен документ за лов издаден од надлежен орган во неговата држава и писмена покана напишана на македонски и англиски јазик од концесионерот или од државен орган.

(6) Дозвола за ловење на дивеч во ловиштето може да се издаде само за оној дивеч за кој е установено ловиштето односно за кој се плаќа надомест за концесија, за дивечот без заштита и за дивечот од членот 12 став (1) алинеја 19 од овој Закон.

(7) Концесионерот на дивечот во ловиштето е должен да води евиденција за издадените дозволи за ловење на дивеч.

(8) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја пропишува формата и содржината на образецот на дозволата за ловење на дивечот во ловиштето и начинот на водење евиденција на издадените дозволи за ловење на дивеч.

Член 58

(1) Ловечкиот испит од членот 57 став (4) од овој закон се полага пред стручна комисија за полагање на ловечки испит која ја формира министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство и истата е составена од четири члена од редот на вработените во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, со шумарска струка и положен испит по предметот ловство/ловно стопанство со најмалку пет години работно искуство во струката.

(2) Ловечкиот испит се полага усно со одговарање на определен број прашања според Програма за полагање на ловечкиот испит.

(3) Ловечкиот испит се состои од два дела и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите со одговарање на определен број на прашања и се одговара усно и

- втор дел (практичен пример), со кој се проверува способноста за препознавање на видовите дивеч и практичната примена на одредбите од законската регулатива и се полага усно.

(4) Стручната комисија за полагање на ловечки испит секоја година подготвува база на прашања за полагање на ловечкиот испит изработени врз основа на програмата од ставот (2) на овој член и истите се објавуваат јавно преку веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(5) При подготовката на базата на прашања стручната комисија за полагање на ловечки испит особено ги има предвид промените на правните прописи на кои е засновано прашањето односно случајот, бројот на кандидати кои го одговарале, успешноста во одговарањето на истите како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на ловечкиот испит.

(6) Трошоците за полагање на ловечкиот испит се на товар на кандидатот.

(7) Висината на трошоците од ставот (6) на овој член се определува врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на испитот, подготовката на базите на прашања, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(8) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(9) Потврдата за уплатени средства за полагање на ловечкиот испит кандидатот ја доставува во прилог на барањето за полагање на ловечки испит.

(10) На членовите од стручната комисија од ставот (1) на овој член им следува паричен надоместок, за што министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесува решение.

(11) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја пропишува содржината на Програмата за полагање на ловечкиот испит, висината на трошоците за полагање на ловечкиот испит како и висината на надоместокот на стручната комисија за полагање на ловечкиот испит.

Член 58-а

(1) Право на полагање на ловечкиот испит имаат сите полнолетни државјани на Република Северна Македонија кои имаат поднесено барање за полагање на ловечки испит и уплатиле средства за полагање на ловечкиот испит.

(2) Обврската за полагање на ловечки испит не се однесува на лица со висока или средна стручна подготовка од шумарска струка со положен испит по предметот ловство/ловно стопанство и на доктори по ветеринарна медицина со положен испит по предметот ловство/ловно стопанство.

(3) По доставеното барање за полагање на ловечки испит и уплатените средства за полагање на ловечкиот испит до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, кандидатите кои го исполнуваат условот за полагање на ловечкиот испит писмено се информираат за датумот и времето на полагање на ловечкиот испит најмалку пет работни дена пред одржување на ловечкиот испит, на адреса на живеење наведена на барањето за полагање на ловечкиот испит од страна на кандидатот, како и преку веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Ако кандидатот по информирањето за датумот и времето на полагање на ловечкиот испит не присуствува на полагањето на испитот, се смета дека не го положил истиот.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, ако кандидатот после информирањето за датумот и времето на полагање на ловечкиот испит поради оправдани причини не може да присуствува на денот на полагањето на испитот (болест, породилно отсуство, школување во странство и слично), а за тоа пред одржувањето на испитот го извести Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, има право да полага во наредната испитна сесија, врз основа на претходно доставеното барање за полагање на испитот.

(6) Пред почетокот на полагањето на ловечкиот испит, стручната комисија за полагање на ловечки испит го утврдува идентитетот на кандидатот со увид на лична карта.

(7) На кандидатот за време на полагањето на испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица, користење на текстови на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(8) Доколку кандидатот при полагањето на испитот постапува спротивно од ставот (7) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија и се смета дека кандидатот не го положил ловечкиот испит за што истото се констатира во записникот за полагање на ловечки испит.

(9) За спроведениот ловечки испит стручната комисија за полагање на ловечки испит води записник.

(10) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој точно одговорил на најмалку 51% од прашањата од првиот дел (теоретски дел) и најмалку 51% од вториот дел (практичен пример) од испитот.

(11) На кандидатите кои го положиле испитот, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство им издава уверение за положен ловечки испит.

(12) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на барањето за полагање на ловечки испит, формата и содржината на уверението за положен ловечки испит како и формата и содржината на записникот за спроведениот ловечки испит.

Член 58-б

(1) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото и прописите.

(2) Програмата за полагање на ловечкиот испитот ја донесува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 58-в е избришан.

Член 58-г е избришан.

Член 58-д е избришан.

Член 58-ѓ е избришан.

Член 58-е е избришан.

Член 58-ж е избришан.

Член 58-з е избришан.

Член 58-с е избришан.

Член 58-и е избришан.

Член 58-ј е избришан.

Член 58-к е избришан.

Член 58-л е избришан.

Член 58-љ е избришан.

Член 58-м е избришан.

Член 58-н е избришан.

Член 58-њ е избришан.

Член 58-о е избришан.

Член 58-п е избришан.

Член 58-р е избришан.

Член 58-с е избришан.

Член 58-т е избришан.

Член 59

Се забранува ловење на дивеч на лица за време на вршење на службена должност, овластени за поседување и носење на огнено оружје кои се вработени во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Министерството за внатрешни работи, Министерството за одбрана, Министерството за животна средина и просторно планирање и агенциите за обезбедување на имоти и лица, ловочувари, чувари на шуми и полски чувари.

Член 60

- (1) Трофеите од дивеч се оценуваат и за нив се издава трофеен лист.
- (2) Оценувањето на трофеите од дивеч го врши концесионерот на дивечот во ловиштето.
- (3) За државни или меѓународни изложби, оценувањето на трофеите го врши комисија што ја формира министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство од овластени оценувачи кои имаат положен испит за оценување на трофеи од дивеч согласно со меѓународни стандарди.
- (4) Забрането е изнесување на трофеи од дивеч од ловиште без трофеен лист.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја пропишува формата и содржината на образецот за трофејниот лист.

Член 61

(1) За сите евидентирани трофеи концесионерот на дивечот во ловиштето е должен до крајот на 31 март да достави до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство примерок од трофејните листови, за секој трофеј поединечно.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство го пропишува начинот за водење на евиденција на трофеите.

Член 62

(1) Врвен трофеј од дивеч се смета трофеј со поголем број на бодови од евидентираниот најјак трофеј (првак) за одделни видови дивеч во Република Северна Македонија.

(2) Врвните трофеи од дивеч ги откупува Република Северна Македонија преку Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Откупените врвни трофеи од дивеч Република Северна Македонија ги чува во Природнонаучниот музеј.

(4) Забрането е изнесување и отуѓување на врвни трофеи од дивеч од Република Северна Македонија.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство може да дозволи отуѓување на врвни трофеи во странство, ако истите не ги откупи Република Северна Македонија.

Член 63

(1) Лица кои извршиле застрел на дивеч, дивечот и трофеите од дивеч се должни да ги пријават на концесионерот на дивечот во ловиштето.

(2) За присвојување на уловен - застрелан дивеч и за трофеи од дивеч се плаќа надомест според ценовник одреден од концесионерот на дивечот во ловиштето.

Член 64

(1) Живиот дивеч, застреланиот дивеч, деловите од дивечот и трофеите од дивечот можат да се држат, превезуваат и пренесуваат во ловиштето и надвор од ловиштето само со потврда за потеклото на дивечот, деловите од дивечот и трофеите од дивечот.

(2) Потврдата за потеклото на дивечот, деловите од дивечот и трофеите од дивечот од ставот (1) на овој член ја издава концесионерот на дивечот во ловиштето.

(3) Начинот, роковите и условите за издавање на потврда за потеклото на дивечот, деловите од дивечот и трофеите од дивечот ќе се утврдат со договорот за концесија.

(4) Живиот дивеч, застреланиот дивеч и деловите од дивечот можат да се стават во промет само ако се снабдени со потврда за потеклото и потврда за ветеринарен преглед од ветеринарен инспектор.

(5) Правните лица, кои се регистрирани за вршење на преработка и промет на дивеч и деловите од дивеч, се должни да водат евиденција за сопственикот и потеклото на дивечот и деловите од дивечот и истата да ја достават на крајот на тековниот месец за изминатиот месец до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(6) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ја пропишува формата и содржината на образецот на потврдата за потеклото на дивечот, деловите од дивечот и трофеите од дивечот, како и начинот на водење на евиденцијата за сопственикот и потеклото на дивечот и делови од дивечот.

Член 65

Правните и физичките лица кои вршат промет или преработка на дивеч или негови делови, се должни да поседуваат потврда за потеклото на дивечот што ја издава концесионерот на дивечот во ловиштето.

VIII. ШТЕТА ОД ДИВЕЧ И НА ДИВЕЧ

Член 66

Штета од дивеч е штетата што дивечот може да ја направи врз земјоделските култури, водите, добитокот, шумите, дивечот, луѓето и на објекти.

Член 67

(1) Концесионерот на дивечот во ловиштето презема мерки за спречување на штетите од дивеч.

(2) Мерки за спречување на штети од дивеч се: намалување на бројната состојба на дивечот до оној број кој може да се одгледува во ловиштето, обезбедување храна и вода за дивечот во ловиштето, чување на дивечот во ловиштето, протерување на дивечот од загрозеното земјиште и води, употреба на механички и хемиски заштитни средства, видни и звучни плашилки и слично.

Член 68

Во ловиштето во кое е прогласена заразна болест или може да се очекува нејзина појава, концесионерот на дивечот во ловиштето е должен да презема мерки за сузбивање и спречување на натамошно ширење на заразната болест на дивечот, согласно со прописите за ветеринарство.

Член 69

(1) За штети што ќе ги причини дивечот под заштита за кој се утврдува ловостој, одговорен е концесионерот на дивечот во ловиштето, освен во периодот за кој е определен ловостој.

(2) Штетата што ќе ја причини дивечот за кој е пропишана трајна или привремена забрана на ловење се надоместува од Буџетот на Република Северна Македонија.

Член 70

Ако концесионерот на дивечот во ловиштето за одделен вид дивеч без заштита пропише посебни услови за ловење, со кои се ограничува ловењето, одговара за причинетата штета од тој дивеч.

Член 71

(1) Правни и физички лица кои ќе нанесат штета на дивечот со бесправен лов или на друг начин, се должни штетата да му ја надоместат на концесионерот на дивечот во ловиштето.

(2) Висината на надоместокот на штетата од ставот (1) на овој член се утврдува според ценовник што го донесува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Сите правни и физички лица корисници на земјиште и води во рамките на ловиштата во Република Северна Македонија се должни да го заштитуваат дивечот под заштита на нивните површини.

Член 72

Споровите за надомест на штета причинета од дивеч и на дивеч, како и за штета во ловиште, се решаваат според општите прописи за надомест на штета.

IX. НАДЗОР

Член 73

(1) Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и на прописите донесени врз негова основа, врши Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Работите на инспекцискиот надзор ги врши Државниот инспекторат за шумарство и ловство преку ловни инспектори.

Член 74

(1) Ловен инспектор може да биде лице со високо образование од шумарска или ветеринарна струка или со високо образование - магистратура од областа на ловството, со работно искуство од најмалку пет години во структурата.

(2) Ловниот инспектор има легитимација што ја издава министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на образецот на легитимацијата од ставот (2) на овој член, како и начинот на издавање и одземање на легитимацијата.

Член 75

(1) Во вршењето на работите од својата надлежност ловниот инспектор е овластен:

1) да го контролира спроведувањето на посебните ловностопански основи и годишните планови за спроведување на посебните ловностопански основи, да врши увид во општите акти на концесионерот на дивечот во ловиштето, деловните книги, пропишаната евиденција и документација која се однесува за дивечот и негови делови, како и други документи заради контрола на примената на прописите кои се однесуваат за дивечот и ловиштето;

2) да ги прегледува ловиштата и објектите за одгледување, заштита и користење на дивечот;

3) привремено да го запре ловењето на дивеч и други дејствија, ако тие не се во согласност со одредбите на овој закон и прописите донесени врз негова основа, до донесување на конечна одлука од надлежен орган;

4) да врши контрола во соработка со ветеринарниот инспектор кај правни и физички лица кои вршат промет на дивечот или делови од дивеч, препарирање на дивеч, обработка на кожи, крзно и трофеи од дивеч и да утврди на кој начин истиот е уловен;

5) привремено да го одземе бесправно уловениот, присвоениот, загинатиот дивеч или негови делови и други присвоени производи од ловиштето, како и предметите со кои се извршени овие бесправни дејствија до донесување на конечна одлука од надлежен орган;

6) да му предложи на концесионерот преземање на привремени мерки за спречување на штети за Република Северна Македонија;

7) да ги извести надлежните органи за забележани неправилности и да бара нивна интервенција, ако тој не е овластен самиот да интервенира;

8) да бара потребни известувања од одговорни лица, сведоци, вештаци и други лица кога тоа е потребно;

9) да предлага мерки за заштита на животната и природната рамнотежа во ловиштето и

10) да презема мерки и дејствија согласно Законот за забрана и спречување на вршење на нерегистрирана дејност.

(2) За мерките од ставот (1) на овој член ловниот инспектор донесува решение.

(3) Концесионерите на дивечот во ловиштето, другите правни и физички лица чија работа подлежи на надзор, се должни на ловниот инспектор да му овозможат вршење на надзор и да му ги дадат потребните податоци и известувања.

(4) За констатираните неправилности ловниот инспектор покренува прекршочна постапка.

Член 76

(1) Жалбата против решението од членот 75 став (2) на овој закон може да се изјави до Државна Комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка.

(2) Изјавената жалба од ставот (1) на овој член не го одлага извршувањето на решението, ако со неизвршувањето на утврдените мерки ќе се предизвикаат последици кои тешко можат да се отстранат.

(3) Незадоволната странка од решението на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство има право да поднесе тужба за управен спор во рок од 30 дена пред Управниот суд на Република Северна Македонија.

Х. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 77

(1) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на концесионерот на дивечот во ловиштето или на друго правно лице, ако:

1) внесува алохтони видови на дивеч во ловиште без одобрение од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (член 10 став (1));

2) лови, прогонува или вознемирува дивеч под заштита за време на ловостој, привремена или трајна забрана за ловење (членови 11 став (2), 12 став (1) и 13);

3) наизменично не забранува ловење на една четвртина од вкупната површина на ловиштето (член 21);

- 4) во ловиште пали стрништа, плевел или други растителни отпадоци (член 23);
 - 5) огради посебен простор не поголем од 150 ха за одгледување, размножување и заштита на дивечот (размножувалишта), како и простор за интензивно одгледување и застрел на дивеч чија големина не може да биде помала од 150 ха без согласност од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (член 33 став (1));
 - 6) правното лице не ги достави доказите и програмата (член 37 став (4));
 - 7) лови дивеч на забранет начин или со забранети средства (член 54 алинеи 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13);
 - 8) не изврши оценување на трофејот од дивеч, или не издаде трофеен лист (член 60 став (1));
 - 9) изнесува трофеи од дивеч од ловиште без трофеен лист (член 60 став (4));
 - 10) не изврши евидентирање на трофеи до 31 март и не достави до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство примерок од трофејните листови, за секој трофеј поединечно (член 61 став (1));
 - 11) изнесува или отуѓува врвни трофеи од дивеч од Република Северна Македонија (член 62 став (4));
 - 12) не презема мерки за спречување на штети од дивеч (член 67) и
 - 13) не презема мерки за сузбивање и спречување на ширење на заразна болест (член 68).
- (2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице на концесионерот на дивечот во ловиштето или друго правно лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.
- (3) За сторен прекршок од ставот (1) точки 1, 2, 7, 9 и 11 на овој член ќе се изрече и прекршочна мерка одземање на уловот, односно трофејот, како и средствата и предметите употребени за извршување на прекршокот.
- (4) За сторен прекршок од ставот (1) точки 1, 2, 7, 11 и 13 на овој член на одговорното лице на корисникот на дивеч во ловиштето ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана на вршење одговорни работа и задачи во ловството, во времетраење до 30 дена.

(1) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на концесионерот на дивечот во ловиштето или на друго правно лице, ако:

1) не води евиденција за ловење на дивеч без заштита (член 18 став (2));

2) врши дејствие во ловиштето забрането со членот 19 став (1) од овој закон;

3) не организира ловочуварска служба или за ловочувар постави лице кое не ги исполнува условите од членот 25 на овој закон;

4) дозволи ловочуварот да ја врши службата без униформа, без оружје или без легитимација (член 26 ставови (1) и (2));

5) не води евиденција за издадените легитимации за ловочувари и до 31 декември во тековната година не доставува податоци за лицата кои поседуваат легитимација до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (член 26 став (3));

6) не го извести Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за настанатите промени на ловочуварската служба во текот на годината (член 26 став (4));

7) оградува посебен простор - размножувалиште или простор за интензивно одгледување и застрел на дивеч, спротивно на членот 33 од овој закон;

8) не плати годишен надомест за користење на дивечот во ловиштето или истиот не го плаќа во одредениот рок (член 40 ставови (1) и (2));

9) не се придржува кон мерките утврдени во посебната ловностопанска основа (член 47);

10) не изготви годишен план за спроведување на посебната ловностопанска основа или истиот не го изготви во предвидениот рок (член 49 ставови (1) и (2));

11) не го достави годишниот план на мислење (член 49 став (2));

12) во посебната ловностопанска основа не ги евидентира извршените работи во ловиштето во предвидениот рок (член 50);

13) гази дивеч со возило или лови дивеч со чамец на моторен погон (член 54 точки 7 и 8);

14) лови дивеч со лак и стрела и со птици грабливки (соколарење) без одобрение (член 55 став (2));

15) дозволи ловење на дивеч спротивно на одредбите од членот 55 став (3) на овој закон;

16) издаде дозвола за ловење на лице спротивно на членот 57 ставови (2), (3), (4), (5), (6) и (8) од овој закон;

17) не издаде потврда за потеклото на дивечот, деловите од дивечот и трофеите од дивечот (член 64 ставови (1) и (2));

18) стави во промет жив дивеч, застрелан дивеч и делови од дивечот без потврда за потеклото и потврда за ветеринарен преглед (член 64 став (3));

19) не води евиденција за сопственикот и потеклото на дивечот и делови од дивечот и истата не ја доставуваат на крајот на месецот за изминатиот месец до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (член 64 став (4));

20) не поседува потврда за потекло на дивечот и неговите делови (член 65);

21) не ја надомести штетата причинета од незаштитен дивеч ако пропише посебни услови за ловење (член 70);

22) бесправно лови и не му ја надомести штетата на концесионерот на дивечот во ловиштето нанесена на дивечот (член 71 став (1));

23) корисниците на земјиштето и водите не го заштитуваат дивечот под заштита во ловиште или надвор од него (член 71 став (3));

24) не го извршува решението на ловниот инспектор од членот 75 став (2) на овој закон и

25) на ловниот инспектор не му овозможат вршење на надзор или не му ги даде потребните податоци и известувања (член 75 став (3)).

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице на концесионерот на дивечот во ловиштето или друго правно лице за прекршокците од ставот (1) на овој член.

(3) За сторен прекршок од ставот (1) точки 2, 13, 14, 15, 18 и 22 на овој член ќе се изрече прекршочна мерка одземање на уловот, односно трофејот, како и средствата и предметите употребени за извршување на прекршокот.

Член 79

(1) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице, ако:

- 1) лови, прогонува или вознемирува дивеч под заштита за време на ловостој, привремена или трајна забрана за ловење (член 11 став (2));
- 2) врши дејствие забрането со членот 19 став (1) од овој закон;
- 3) се движи во ловиштето со пушка или други средства за лов без дозвола за ловење од концесионерот на дивечот во ловиштето (член 20);
- 4) не го извести концесионерот на дивечот во ловиштето за употреба на средства за заштита на растенијата или други хемиски средства најмалку 48 часа пред употреба на средството (член 22);
- 5) пали стрниште, плевел или други растителни отпадоци во ловиште (член 23);
- 6) во ловиштето дозволи овчарското куче да се движи подалеку од 200 м од стадото (член 24 став (1));
- 7) без придружба пушти да се движат низ ловиштето кучиња и мачки спротивно на членот 24 став (2) од овој закон;
- 8) на ловочуварот му оневозможи вршење на неговите овластувања и не му ги даде потребните податоци (член 27 став (2));
- 9) огради посебен простор за одгледување, размножување и заштита на дивечот (размножувалишта), како и простор за интензивно одгледување и застрел на дивеч (член 33 став (3));
- 10) лови дивеч или изврши дејствие спротивно на одредбите од членот 54 на овој закон;
- 11) лови дивеч со лак и стрела и со птици грабливки (соколарење) без одобрение или застрелува дивеч спротивно на одредбите од членот 55 на овој закон;
- 12) лови дивеч со нерегистрирано ловечко куче (член 56 став (1));
- 13) лови дивеч без дозвола за ловење (член 57 став (1));
- 14) лови дивеч за време на службена должност (член 59);
- 15) изнесува трофеи од дивеч од ловиште без трофеен лист (член 60 став (4));
- 16) изнесува или отуѓува врвни трофеи од дивеч (член 62 став (4));

17) не го пријави и не плати надоместок за присвоената, уловената или застреланата дивеч и трофеи од дивеч (член 63);

18) не поседува потврда за потеклото на дивечот и неговите делови (член 64 ставови (1) и (3) и член 65).

19) не ја надомести на корисникот на дивечот во ловиштето нанесената штета на дивечот со бесправен лов (член 71 став (1));

20) не го заштитува дивечот под заштита во ловиште или надвор од него на земјиштето и водите кои ги користи (член 71 став (3)) и

21) на ловниот инспектор му оневозможи вршење на надзор или не му ги даде потребните известувања и податоци (член 75 став (3)).

(2) За сторен прекршок од ставот (1) точки 1, 2, 3, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 19 на овој член ќе се изрече и прекршочна мерка одземање на уловот, односно трофејот, како и на средствата и предметите употребени за извршување на прекршокот.

Член 80

(1) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на ловочувар ако не презема мерки согласно со членот 27 став (1) од овој закон.

(2) За сторен прекршок од ставот (1) на овој член надлежниот прекршочен орган по овој закон на сторителот ќе му изрече прекршочна санкција забрана за вршење должност ловочувар во траење до 30 дена.

(3) Глоба од 250 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на ловочуварот кој ќе избегне задолжителен психијатриски и психолошки преглед, односно советување со психолог (психолошко советување) од членот 26-а став (5) од овој закон.

Член 80-а е избришан.

Член 81

(1) За прекршоците утврдени во членовите 77 и 78 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд, а за прекршоците утврдени во членовите 79 и 80 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (во натамошниот

текст: Прекршочниот орган).

(2) Прекршочната постапка од ставот (1) на овој член пред Прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: Прекршочната комисија) формирана од страна на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Прекршочната комисија е составена од овластени службени лица вработени во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, од кои едно ја врши функцијата на претседател на Прекршочната комисија.

(4) Прекршочната комисија е составена од три члена од кои:

- двајца дипломирани правници, од кои еден со положен правосуден испит со пет години работно искуство во својата област и

- еден член со висока стручна подготовка од областа на шумарските науки со пет години работно искуство во својата област.

(5) Прекршочната комисија се избира за времетраење од три години со право на реизбор на членовите.

(6) За претседател на Прекршочната комисија може да биде избран само дипломиран правник со положен правосуден испит.

(7) Прекршочниот орган одлучува по прекршоците утврдени во овој или друг закон и изрекува прекршочни санкции утврдени со овој или со друг закон.

(8) Покрај членовите на Прекршочната комисија министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство може да определи секретар на Прекршочната комисија кој врши административни работи за Комисијата и заменици членови кои, по исклучок, учествуваат во работата на Прекршочната комисија во случај на отсуство на некој од членовите.

(9) Прекршочната комисија донесува деловник за својата работа.

(10) Против одлуките на Прекршочниот орган, со кои се изрекува прекршочна санкција се води постапка согласно со Законот за прекршоците.

Член 82

(1) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство може да формира повеќе прекршочни комисиии кои ќе бидат надлежни за водење на прекршочната постапка за прекршоци за одделни подрачја од Република Северна Македонија.

(2) Член на Прекршочната комисија може да се разреши:

- 1) со истекот на времето за кое е именуван за член;
- 2) по негово барање;
- 3) со исполнување на условите за старосна пензија согласно со законот;
- 4) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело;
- 5) ако му се утврди трајна неспособност;
- 6) ако се утврди прекршување на прописите за водење на прекршочната постапка со правосилна одлука;
- 7) ако не ги исполнува обврските кои произлегуваат од работењето во Прекршочната комисија и
- 8) ако не пријавил постоење на конфликт на интереси за случај за кој решава Прекршочната комисија.

(3) Предлог за разрешување на член на Комисијата за случаите од ставот (2) точки од 3 до 8 на овој член поднесува претседателот на Прекршочната комисија до министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Прекршочната комисија има право да изведува докази и собира податоци кои се неопходни за утврдување на прекршокот, како и да врши други работи и да презема дејствија утврдени со овој закон, Законот за прекршоците и/или со друг закон.

(5) Членовите на Прекршочната комисија се самостојни и независни во работата на Прекршочната комисија и одлучуваат врз основа на своето стручно знаење и самостојно убедување.

(6) Прекршочната комисија работи во совет, а одлучува со мнозинство гласови од вкупниот број на членови.

(7) Прекршочната комисија води единствена евиденција на прекршоците, изречените санкции и донесените одлуки на начин пропишан од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во согласност со министерот за правда.

(8) Со актот од ставот (7) на овој член се пропишува и начинот на пристап до информациите кои се содржани во евиденцијата.

(9) Членовите на Прекршочната комисија имаат право на награда за својата работа во Прекршочната комисија што ја определува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство која треба да биде разумна и соодветна на значењето, обемот на работа на членовите и сложеноста на прекршоците.

Член 83

(1) За прекршоците утврдени во членовите 77, 78, 79 и 80 од овој закон, ловниот инспектор е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

(2) Прекршочниот платен налог содржи лично име, адреса, и единствен матичен број на граѓанинот, ако се работи за странец и број на патната исправа и држава, а за правно лице назив, седиште и даночен број, местото и времето на сторување на прекршокот, правната квалификација на прекршокот, износот на глобата, број на сметката за плаќање и правна поука.

(3) По приемот и потпишувањето на прекршочниот платен налог сторителот на прекршокот е дложен да ја плати изречената глоба во рок од осум дена од приемот на прекршочниот платен налог на сметката означена во платниот налог.

(4) Сторителот на прекршокот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот (4) на овој член ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука.

(5) Ако сторителот на прекршокот не ја плати глобата во рокот од ставот (4) на овој член ловниот инспектор поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до прекршочен орган.

(6) Ако сторителот на прекршокот одбие да го прими и потпише прекршочниот платен налог, ловниот инспектор е дложен веднаш да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до прекршочен орган.

(7) Ловниот инспектор е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(8) Во евиденцијата од ставот (9) на овој член се собираат обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно претојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочен платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(9) Личните податоци од ставот (10) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(10) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 84

Одмерувањето на висината на глобата за правното лице за прекршоците во овој закон ќе се врши согласно Законот за прекршоците.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 85

Започнатите постапки за давање на користење на дивечот во ловиштата (концесија) за цела територија на Република Македонија, до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе продолжат согласно со Законот за ловството ("Службен весник на Република Македонија" број 20/96, 26/96, 34/97, 69/2004, 84/2007, 113/2007 и 88/2008).

Член 86

Доколку договорот за користење на дивечот во ловиштата е во важност, а истечен е рокот на важење на посебната ловностопанска основа, концесијата ќе се спроведува согласно со предвидувањата од последната година од периодот утврден во посебната ловностопанска основа.

Член 87

Правните лица што управуваат со дивечот во државните ловишта до донесувањето на овој закон продолжуваат да управуваат со дивечот во ловиштата до истекот на рокот на договорот за управување со државното ловиште.

Член 88

(1) Поблиските прописи утврдени со овој закон ќе се донесат најдоцна во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До денот на влегување во сила на прописите од ставот (1) на овој член се применуваат постојните прописи.

Член 89

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за ловството ("Службен весник на Република Македонија" број 20/96, 26/96, 34/97, 69/2004, 84/2007, 113/2007 и 88/2008).

Член 90

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ВАЖЕЧКИ ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ ОД НОВЕЛИТЕ НА ЗАКОНОТ

I. „Службен весник на Република Македонија“ бр. 1/12

Член 6

Започнатите постапки за давање на користење на дивечот во ловиштата со концесија за целата територија на Република Македонија, до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе продолжат согласно со Законот за ловството („Службен весник на Република Македонија“ број 26/2009).

II. „Службен весник на Република Македонија“ бр. 69/13

Член 9

Започнатите постапки за давање на дивечот во ловиштата на концесија ќе завршат согласно со Законот за ловството („Службен весник на Република Македонија“ број 26/2009, 136/11 и 1/12).

III. „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/18

Член 11

Започнатите постапки за полагање на ловечки испит до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно одредбите од овој закон.

IV. „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 283/21

Член 2

(1) Концесионерите на дивеч на ловиштата кои пред 1 февруари 2021 година имаат склучено важечки договор за концесија на дивеч во ловиште, може во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство да поднесат барање за склучување на Анекс на договорот за концесија на дивеч во ловиште за продолжување на периодот на концесија за времетраење од една година.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член се доставува копија од важечки договор за концесија на дивеч на ловиште склучен пред 1 февруари 2021 година и доказ за платен

концесиски надоместок до денот на поднесување на барањето кој е достасан за наплата согласно со договорот за концесија.

(3) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето за склучување на анекс на договор со доказите од ставот (2) на овој член, склучува Анекс на договор на Договорот за концесија на дивеч на ловиште со кој се продолжува периодот на концесија на дивечот во ловиште за кој се склучен договорот за една година без обврска за плаќање на надоместок за концесија за периодот за кој се продолжува концесијата.

V. „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.91/23

Член 5

(1) Започнатите постапки за доделување концесија на дивечот во ловиштата пред влегувањето во сила на овој закон се поништуваат со влегувањето во сила на овој закон.

2) Постапките за доделување концесија на дивечот во ловиштата поништени во согласност со ставот (1) на овој член, ќе започнат најдоцна во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(3) Корисниците (концесионерите) на дивечот на ловиштата на кои им истекува договорот за користење (концесија) на дивечот во ловиштето во текот на 2023 година, како и правните лица на кои договорот за користење (концесија) на дивечот во ловиштето им престанал да важи во текот на 2022 или 2023 година поради истек на рокот за кој бил склучен и дивечот во ловиштето е предмет на постапките од ставот (1) на овој член, можат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство да поднесат барање за склучување на анекс на договорот за користење (концесија) на дивечот во ловиштето за продолжување на периодот на користење (концесија) за времетраење од една година, односно склучување договор за концесија на дивечот во ловиштето за времетраење од една година доколку претходниот договор за користење (концесија) на дивечот во ловиштето им престанал да важи во текот на 2022 или 2023 година поради истек на рокот за кој бил склучен.

(4) Кон барањето од ставот (1) на овој член се доставува копија од договорот за користење (концесија) на дивечот во ловиштето за кој се бара продолжување или склучување нов договор за концесија за дивечот во ловиштето и доказ за платен концесиски надоместок до денот на поднесување на барањето, кој е достасан за наплата во согласност со договорот за користење (концесија) на дивечот во ловиштето.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето за склучување анекс на договор за користење (концесија) на дивечот во ловиштето или нов договор за концесија на дивечот во ловиштето со доказите од ставот (4) на овој член, по претходна согласност на Владата на Република Северна Македонија, склучува анекс на договор на договорот за користење (концесија) на дивечот во ловиштето, со кој се

продолжува периодот на концесија на дивечот во ловиштето за кој е склучен договорот за период од една година, односно склучува договор за концесија на дивечот во ловиштето за времетраење од една година доколку претходниот договор за користење (концесија) на дивечот во ловиштето им престанал да важи во текот на 2022 или 2023 година поради истек на рокот за кој бил склучен.

(6) За договорот или на анекс на договорот од ставот (5) на овој член, корисникот (концесионерот) на дивечот во ловиштето плаќа годишен надоместок за користење (концесија) на дивечот во ловиштето во висина на годишниот надоместок утврден во посебната ловностопанска основа за последната година од стопанскиот период.